

სამედიცინო კანკეთი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო
უნივერსიტეტის გამოსცემა
გამოდის 1957 წლიდან
№ 8 (367) 2023 წელი

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი – ჩვენი Alma Mater-ი, ჩვენი ცხოვრების განუყოფელი ნაწილი გახდა.

მადლობა ყველას, ვინც სტუდენტობის წლები ჩვენი პიროვნული და პიროვნული ზღვის ნიშნად აქცია, ვინც მედმივად ზეინადა იმაზე, რომ ყოველი მომდევნო დღე სწავლის პირობებში უფრო და უფრო საინტერესოდ დატვირთული გამხდარიყო, ვინც მედმივად მზად იყო ჩვენთან ერთად გამყარებოდა ყველა სიხარულს, ვინც მსახდარქიას გვიცხადებდა ყველა ახალი იდეის გაჩენისთანავე და ცდილობდა, რომ ჩვენი ინიციატივა ხოცქმესხმული და შედეგიანი ყოფილიყო.

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტმა ჩამოგვიყალიბა მაღალი სტანდარტის შეგქძნება, რომელიც ფონად გაჰყვება ჩვენს ახიიხურ წინსვლას მთელი ცხოვრების მანძილზე; მოგვცა დიდი მოტივაცია სწავლისა და პიროვნული საქმიანობისთვის.

მადლობა მშობლიუი აქიას – თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს და მის მმახივრე გუნდს!

*თსსუ-ის სტუდენტური თვითმმართველობის სახელით,
სტუდენტური თვითმმართველობის პრეზიდენტი
ლადო გაგუჩავა*

2009 წლიდან დღემდე ...

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ყოველწლიურად იმდენი მნიშვნელოვანი რამ ხდება, რომ მიღწევებისა და წარმატებების სრულ ჩამონათვალს, ცხადია, გაზეთის ფორმატი ვერ დაიტევს.

ვეცადეთ, შემთხვევითი შერჩევით პრინციპით გამოგვეკვითხა თანამშრომლები და გვეთხოვა დაესახელებინათ მათთვის უმნიშვნელოვანესი ფაქტები, რომელსაც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში 2009 წლიდან დღემდე ჰქონდა ადგილი. გთავაზობთ მიღებული პასუხებისგან შემდგარ ჩამონათვალს:

✓ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრთან მოქმედმა აკრედიტაციის საბჭომ, სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) მიერ აღიარებული უმაღლესი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის სტანდარტების, სამედიცინო პროგრამების დარგობრივი მახასიათებლების და პროცედურების მიხედვით, 2021 წლის ივნისში, ყველა სტანდარტში უმაღლესი შეფასებით საერთაშორისო აკრედიტაცია მიანიჭა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის დიპლომირებული მედიკოსის ოთხივე საგანმანათლებლო პროგრამას: დიპლომირებული მედიკოსის ქართულ, ინგლისურ, რუსულენოვან პროგრამებს და დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკულ პროგრამას. აღსანიშნავია, რომ სამედიცინო განათლების მსოფლიო ფედერაციის (WFME) და უცხოეთში მედიცინის პროგრამების კურსდამთავრებულთა საგანმანათლებლო კომისიის (ECFMG - Educational Commission For Foreign Medical Graduates - ეს ამერიკული ორგანიზაცია) ერთობლივი გადაწყვეტილებით, 2024 წლიდან, ევროატლანტიკურ სივრცეში აღიარებული იქნება დიპლომირებული მედიკოსის მხოლოდ ის პროგრამები, რომელთაც ექნებათ საერთაშორისო აკრედიტაცია.

✓ საერთაშორისო სტუდენტთა რიცხვი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ყოველწლიურად იზრდება, მიუხედავად იმისა, რომ თსუ-ში სწავლის საფასური საერთაშორისო სტუდენტებისთვის არცთუ დაბალია და ბევრ ქვეყანაში არსებულ გადასახადებზე გაცილებით მაღალიცაა.

ამჟამად აქ განათლებას იღებს 3400-ზე მეტი საერთაშორისო სტუდენტი, 81 ქვეყნიდან. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის საერთაშორისო აღიარების დასტურია ის, რომ ჩვენს უნივერსიტეტში ყოველი მესამე სტუდენტი საერთაშორისო სტუდენტია.

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში წლებია ფუნქციონებს ერთობლივად შემუშავებული საგანმანათლებლო პროგრამები:

* დიპლომირებული მედიკოსის ამერიკული პროგრამა, რომელიც ემორის (ატლანტა, აშშ) უნივერსიტეტთან ერთად ხორციელდება;

* საზოგადოებრივი ჯანდაცვის და მენეჯმენტის საბაკალავრო პროგრამა, სადაც ჩვენი პარტნიორია მენეჯმენტისა და აღსრულების აკადემია UniMan -ის (გრენობლი, საფრანგეთი). პროგრამის დასრულების შემდეგ ორი - ქართული და ფრანგული დიპლომი გაიცემა.

* ტიროლის კლინიკების გაერთიანების დასავლეთის საგანმანათლებლო ცენტრის AZW (ავსტრია) და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ერთობლივად შემუშავებული საგანმანათლებლო პროგრამა ექთნებისთვის, რომელიც ქართველ ექთნებს საშუალებას აძლევს ევროპული სტანდარტების შესაბამისად დაუფლონ პროფესიას, სტაჟირება გაიარონ და საერთაშორისო გამოცდილება მიიღონ ავსტრიის კლინიკებში.

✓ ამჟამად თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის პარტნიორია 120-ზე მეტი უნივერსიტეტი და საუნივერსიტეტო კლინიკა მსოფლიოს 40-ზე მეტი ქვეყნიდან; მათთან თანამშრომლობა რეგულირდება ორმხრივი ხელშეკრულებებით და/ან ერთობლივი საერთაშორისო პროექტებით (ERASMUS +, HORIZON და სხვა). ყოველწლიურად ჩვენი უნივერსიტეტის 600-ზე მეტი სტუდენტი, რეზიდენტი, აკადემიური და ადმინისტრაციული პერსონალი, მეცნიერი, ექიმი, ექთანი მონაწილეობს მოკლე და გრძელვადიან საერთაშორისო მობილობის პროგრამებში. სტაჟირებისა და ჩვენი მიღწევების გაზიარების მიზნით, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ხშირია პარტნიორი უნივერსიტეტების პროფესორებისა და სტუდენტების ვიზიტები.

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში 2012 წლიდან მოქმედებს პროგრამა, რომლის ფარგლებშიც მონვეული პროფესორები აშშ-ის, ევროკავშირის ქვეყნების, დიდი ბრიტანეთის, ისრაელის, კანადის, უკრაინის, თურქეთის და სხვა ქვეყნების წამყვანი უნივერსიტეტებიდან კითხულობენ ლექციებს, ატარებენ პრაქტიკულ მეცადინეობებს, საჩვენებელ ოპერაციებს, პაციენტთა კონსულტაციებს... უკვე 600-ზე მეტი ასეთი ვიზიტი განხორციელდა.

✓ გერმანიის პედიატრთა და მოზარდთა მედიცინის საზოგადოების (DGKJ), გერმანიის ჯანდაცვის სამინისტროსა და თსუ-ის ერთობლივი დაფინანსებით, ხორციელდება ერთობლივი პროექტი თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტსა და თსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში. პროექტის ფარგლებში გერმანელი პროფესორები ჩართულნი არიან სასწავლო პროცესსა და კლინიკურ აქტივობებში, აქტიურ მონაწილეობას იღებენ ექიმთა უწყვეტი გადამზადების პროცესში. პროფესორი იოაჰიმ ფრაიპორსტი ამ პროექტის ფარგლებში ეწვია თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს. პროექტის სულისჩამდგმელი არის თსუ-ის საპატიო დოქტორი, მსოფლიოში აღიარებული პედიატრი, პროფესორი მიხაელ ლენცე, რომელიც 2013 წლიდან საქმიანობდა თსუ-ის გივი ჟვანიას სახელობის პედიატრიის აკადემიურ კლინიკაში. 2015 წელს, საქართველოს პრეზიდენტის განკარგულებით, საქართველოში ბავშვთა ჯანმრთელობის დაცვის საქმეში შეტანილი პირადი წვლილისა და განუვლი ჰუმანიტარული დახმარებისათვის, პროფესორი ლენცე დაჯილდოვდა ბრწყინვალეების საპრეზიდენტო ორდენით.

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში, 2019 წლის 23 მაისს, დაფუძნდა ევროპის ჯანდაცვის სპეციალისტთა განათლების ასოციაციის (AMEE) წარმომადგენლობა საქართველოში - AMEE-ის საერთაშორისო თანამშრომლობის ცენტრი. ეს არა მხოლოდ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის, არამედ ჩვენი ქვეყნის წარმატებაცაა: საქართველო სამედიცინო განათლების საერთაშორისო ცენტრი გახდა. ეს მნიშვნელოვანი ნაბიჯია ევროპულ საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაციის გზაზე. AMEE-ის საერთაშორისო თანამშრომლობის ცენტრის ძირითადი მიზანი უმაღლესი სამედიცინო სასწავლებლების აკადემიური, ადმინისტრაციული პერსონალის, სამედიცინო განათლების ექსპერტების და სხვა დაინტერესებული სტრუქტურების წარმომადგენლებისთვის სამედიცინო განათლების თანამედროვე ტენდენციების გაზიარება, თემატური ტრენინგების ჩატარებაა.

✓ თსუ-ში გაიხსნა HORIZON Europe-ის საგრანტო ოფისი, რომელიც ევროკავშირის საგრანტო კონკურსებში საქართველოს სამეცნიერო სფეროს წარმომადგენელთა წარმატებულ მონაწილეობას შეუწყობს ხელს.

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი საქართველოში პირველი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებაა, რომელმაც ISO-ს ხარისხის მართვის შესაბამისობის სერტიფიკატი მიიღო! აღნიშნული სერტიფიკატი, როგორც ავტორიტეტული საერთაშორისო სტანდარტი, გულისხმობს, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში მენეჯმენტი ხორციელდება მაღალკვალიფიციურად, სხვადასხვა კრიტერიუმების შესაბამისად.

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ღვაწლმოსილ პროფესორებს ემერიტუსის სტატუსი ენიჭებათ, რაც მათ პატივისცემას და მატერიალურ უზრუნველყოფას ემსახურება. ემერიტუსს პენსიაზე გასვლის შემდეგ უნარჩუნდება პროფესორის ხელფასი.

ბენიერების თრეპენცებით და უბერებელი სუკრით

დასაწყისი მე-3 გვერდიდან

ნიალური ხელოვნების. მარიამ გრიგალაშვილი, თამარ დეკანო-სიძე, გია ყანჩელი, რობერტ სტურუა! მე ბედნიერი ვიყავი მათთან ურთიერ-ობით!

– მგონია, რომ ერთი დიდი საუნჯე, რომელიც მთელი ცხოვრების მანძილზე არ გტოვებთ, თქვენი მეუღლეა – ქალბატონი მარინა, რომელიც საოცარი ჰარმონიით ავსებს თქვენს ყოველდღიურობას... (მკითხველისთვის, ვინც არ იცის, ვიტყვი, რომ ქალბატონი მარინა მამალაძე მედიცინის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ოდონტოლოგიის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი, სტომატოლოგიის საერთაშორისო კოლეგიის /ICD/ ევროპის სექციის ვიცე-რეგენტი, სტომატოლოგიის კლინიკისა და სასწავლო-კვლევითი ცენტრის „უნიდენტი“ დირექტორი გახლავთ, სამკურნალო და სასწავლო-კვლევითი მუშაობის დარგში) ასეა, არა? იქნებ გვიამბოთ ორი არაჩვეულებრივი

პროფესორი მარინა მამალაძე

ექიმის ცხოვრებისეულ ტანდემზე, თქვენს ერთობასა და თანაცხოვრებაზე. რამდენი წელია, ერთად ხართ... მგონი სტუდენტობიდან დაიწყო თქვენი ოჯახური ცხოვრება და დღეს უკვე ორივე პროფესორი ბრძანდებით, გვათ შვილები, ისინიც წარმატებული ექიმები და პროფესორები...

– მამინე 16 წლის ვიყავი. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში სწავლის დაწყების პირველ დღეს, მესამე კორპუსის წინ, კიბეებზე უღამაზესმა თვალებმა შემომანათა. დავიბენი, გავშეშდი, გავშტერდი და ვინ იცის კიდევ რა დამემართა... (მოგვიანებით მივხვდი – ეს პირველი ნახვით შეყვარება იყო). გონზე რომ მოვედი ის სილამაზე იქ აღარ დამხვდა. გაცნობა ვერც მოვასწარი და ვერც მოვახერხე. შევხვდები მას ოდესმე? და თუ ვნახავ, იგივე აღარ უნდა მომივიდეს... ძალიან გამომართლა – ჩემი ჯგუფელი აღმოჩნდა... მართალია, მე ვიყოჩაღე, თუმცა მასაც ძალიან არ გაუწვავლებივარ.

18 წლის ასაკამდე თავი ძლივს მივიტანე. სულ მარინაზე ვფიქრობდი, სრულფასოვნად ველარაფერს ვაკეთებდი, მის გარეშე ცხოვრება აღარ შემეძლო. მეორე კურსზე 4 მეგობრის ხელშეწყობით საიდუმლოდ ხელი მოვანერეთ და ოდესაში „გავიპარეთ“... ჩვენ ახლაც ვთვლით, რომ ოდესაზე უფრო ლამაზი და ნაკლებად საბჭოური ქალაქი იმ დროს არ იყო. მთელი ჩემი ცხოვრება მარინა მამა-

ლადეს მივდე და ვერ ვენევი. ვერც ექიმობაში, ვერც მასწავლებლობაში, ვერც მეცნიერებაში, ვერც თავდაუზოგავ შრომისმოყვარეობაში, ვერც სიახლეებისადმი დაუოკებელ ლტოლვაში, ვერც საერთაშორისო კავშირებსა თუ ცნობადობაში.

მე კი არა, ვინ დაენევა მას, იმდენი მონაწილე და მიმდევარი ჰყავს! დიპლომად დელ სწავლებაზე რომ არაფერი ვთქვათ, დიპლომირებულ სტომატოლოგთა რაოდენობა, ვინც უშუალოდ მარინა მამალაძის ხელმძღვანელობით გაიარა დიპლომის შემდგომი სწავლება, უკვე დიდი ხანია ოთხნიშნა ციფრით გამოიხატება.

წლების წინ, ქართული სტომატოლოგიის ერთ-ერთმა კარგად ცნობილმა უხუცესმა პროფესორმა (სახელს არ დავაზუსტებ, რადგან მისგან ნებათავე არ ამიღია) მარინას უთხრა: „შენ შეძელი, რომ სტომატოლოგიაში ვიყოფიე შრომა „სვეტობად“ გექციაო“.

ცხოვრებაში მხოლოდ ერთ სიტუაციაში, ვარჯიშის დროს, ვახერხებდი მარინას და ვნუოდი და თქვენ წარმოიდგინეთ, გამესწრო კიდევ: მე ველოსიპედით, ის კი ფეხით დადიოდა (იციან), მაგრამ ვინ გაცალა? პანდემიის პერიოდში, 62 წლის ასაკში, ველოსიპედის ტარებაც ისწავლა და ისე დაქრის, რომ მის დევნაში ბევრს ვუნახივარ გასაჭირში ლისის ტბაზე თუ შავიზღვისპირეთში.

49 წელი ერთად ყოფნის მიუხედავად მარინა ჩემს გაცვებას იმდენჯერ ახერხებს, რამდენჯერაც თვითონ მოესურვება. ისე, ცოდავ გამხვლილი სჯობს – მეც ვუნყოფ ხელს (იციან): მრავალი წლის წინ, ინდოეთში მივლინებით ყოფნისას ნაყიდი „ფეხაჯურ-კოჭაჯური“ ვაჩუქე და მგონი მაშინ თბილისში პირველი ქალი იყო, ვინც ამას ატარებდა. სხვათა შორის დღემდე არ მოუხსნია... მიმდევრებიც მალე გამოუჩნდნენ (იციან).

ჩვენი ქალიშვილი, დეა, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის ორთოპედიული სტომატოლოგიის დეპარტამენტის ასოცირებული პროფესორია. თვითონ ასე ხუმრობს: „მე, დედა და მამა ერთად გავიზარდეთ“. დეას კარგი მეუღლე ჰყავს. მათგან 2 შვილიშვილი გვყავს. ნიცა, ფრანკფურტში გოეთეს უნივერსიტეტის სტუდენტია და პარალელურად გერმანიის საფონდო ბიზნესზე მუშაობს. სულ ახლახანს, აშშ-ის ყველაზე დიდმა ბანკმა – JP Morgan Chase-მა, მასთან დაასრულა მრავალეტიპიანი ინტერვიუები და ოქტომბრის თვიდან ნიცა მუშაობას გერმანიაში, ამ ბანკის ერთადერთ ფილიალში – ფრანკფურტის ოფისში იწყებს. მისი ასეთი დიდი წარმატება, სხვა ფაქტორებთან ერთად გერმანული და ინგლისური ენების საფუძვლიანმა ცოდნამაც განაპირობა, ზუკა – მეთერთმეტეკლასელია.

ოთომ განათლება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში დაიწყო. აქ 6 სემესტრი ისწავლა, შემდეგ კი სწავლა გერმანიისა და ავსტრიაში განაგრძო. უფრო სწორად, გერმანიაში განათლება პირველი სემესტრიდან დაიწყო. სამწუხაროდ, ამ საუკუნის მეორე ათწლეულამდე, გერმანულ უნივერსიტეტებში პრაქტიკულად არ ხდებოდა საქართველოში მიღებული სამედიცინო განათლების აღიარება.

უნივერსიტეტში სწავლის პერიოდში ოთოს გერმანული გოგონა შეუყვარდა და დაქორწინდნენ. ამჟამად მიუნხენში ცხოვრობენ. 3 შვილი ჰყავთ: ლუკა, მარი და ნია. ჩვენი რძალი ოფთალმოლოგია, კარგად ისწავლა ქართული ენა, შვილიშვილებიც ქართულად გველაპარაკებიან. ოთო მიუნხენში საკუთარ შეიდავაარძლიან სტომატოლოგიურ კლინიკასა და სატექნიკო ლაბორატორიას ხელმძღვანელობს. ორთოდონტიის გარდა, სტომატოლოგიის ყველა მიმართულებაში მუშაობს. დიდ პატივად თვლის თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მონვეული პროფესორის სტატუსს და ყოველსემესტრულად კითხულობს ლექციებს ჩვენი უნივერსიტეტის სტუდენტების, რეზიდენტების, ახალგაზრდა სპეციალისტების და ექიმებისთვის.

ჩვენი 5 შვილიშვილიდან მხოლოდ ერთი, ზურაბი გვყავს საქართველოში და ამიტომ მისი „აქციების“ ფასმა ძალიან აინია (იციან).

ისე, არ არის ადვილი მუდმივ მონატრებაში ცხოვრება...

– ებნერ-უმენახი: მთელი ცოდნა იწყება ეჭვით და მთავრდება რწმენით. რისი რწმენა გაგიჩინათ ათწლეულებით მიღებულმა განათლებამ და გამოცდილებამ?

– ასეა ცხოვრებაც, პროფესიაც და სი-

ყვარულიც. იწყება ეჭვით და მთავრდება რწმენით.

ზოგადად, ეჭვიანი კაცი არ ვარ. ეს იქნებ არც არის კარგი, მაგრამ რაღას ვიზამ – ასეა. თუმცა ებნერ-უმენახი ეჭვის ქვეშ, ალბათ ამ სიტყვის ხალხში აღიარებულ და დამკვიდრებულ მნიშვნელობას არ გულისხმობდა.

ეჭვად მომავლის, ცხოვრების სხვადასხვა შემადგენლის, ან ანი დასაგემის, წარსული ისტორიების ანალიზის და მათი შედეგების შეფასების პროცესს მივიჩნევ. იცით რამდენჯერ მიფიქრია – სწორად მოვიქეცი ექიმობა რომ ავირჩიე? სწორი იყო ჩემი პირადი ცხოვრების ხაზი? სწორად დანაწევტილებებს ვიღებდი უნივერსიტეტის მართვისას? ან სწორია ჩემი, როგორც ქართველი კაცის პოზიცია ჩემი ქვეყნის წინაშე? მსგავსი კითხვები, შესაბამისად მსგავსი ეჭვები, უთვალავ ადამიანს ანუხებს, რადგან თითოეული ალბათ, ხინჯის რაღაც პატარა მარცვალი ურევი... მაგრამ მერე, დამჯდარ და განვლულ გონებაზე ანალიზის დრო რომ მოგივა, შენს თავზე ბრაზი გაგივლის და ხშირად თვალის გაგვიშტერდება, საამო პასუხებიც ნელ-ნელა მოვა.

ბედნიერი ვარ:

– ექიმობა რომ ავირჩიე, რომ ჩემს მეხსიერებაში სევედიანი და მტირალი ბავშვების გამოსახულებები, მათმა ცოცხა და მფრთხილმა, მაგრამ გახარებულმა, ჯანმრთელმა და ლიმილიანმა სახეებმა შეცვალა;

– რომ ჩემს ასაკში, ჩემივე ტოლი, საღი გონებისა და დიდი ენერჯის მქონე მეგობრის გვერდით ვცხოვრობ, რომელიც კვლავ ძალიან მომწონს და რომელსაც, ეჭვი მაქვს, კვლავაც მოვწონვარ;

– რომ ჩემი წილი ბრძოლა მოვიგე ჩემი გამზრდელი უნივერსიტეტის განვითარების, კეთილდღეობისა და წინსვლის საქმეში, რომ ეს საქმე ჩემს ერთგულ გუნდთან ერთად ვაკეთე;

– ბედნიერი ვარ, რომ გაჩნდი საქართველოში, რომ მთელი არსებით მიეყვარა ეს ქვეყანა, რომ მისი ხალხის ჯანმრთელობისა და განათლების სამსახურში ვარ, როგორც ხელმძღვანელი და როგორც რიგითი ჯარისკაცი. მახდენიერებს ქართული, გამართული მეტყველება, ამ ენაზე ჩემი აზრის გამოთქმა, წერა და სხვისი, უფრო უკეთესის, ნაკითხვაც და მოსმენაც.

ცხოვრებამ არაერთხელ შემომკრა თავისი ცივი და მტკივნეული თათი, ბევრჯერ დამაყენა ბრძოლის აუცილებლობის პირის-

დეა ვადაჭკორია მეუღლესთან ერთად

ოთო ვადაჭკორია მეუღლესთან ერთად

შვილიშვილები

პროფესორი მარინა მამალაძე შვილიშვილებთან ერთად

პირ, ბევრჯერ წამაბორძიკა კიდევ, მაგრამ ამავე ცხოვრებამ ბევრი სიკეთეც დამანახა, მრავალი ადამიანი აღმფრთოვანა და უდიდეს საჩუქართან – რწმენასთან ერთად, უბერებელი სევედაც გადმომცა – რა ხანმოკლე ყოფილა იგი ...

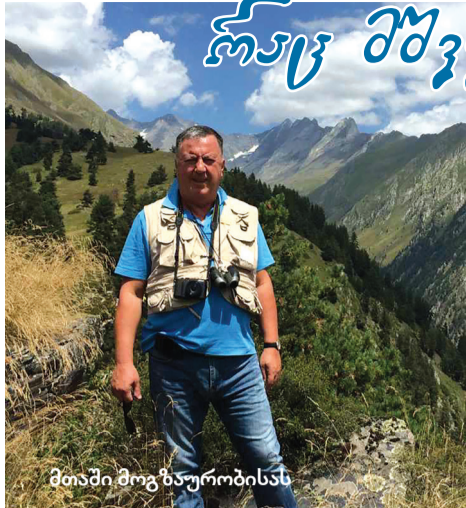
სასუბრა ლელა მუჰაბანიანი

ველოსიპედებით სეირნობისას

ჩვენი შვილები და ჩვენი შვილები

მთაში მოგზაურობისას

დასაწყისი მე-5 გვერდიდან

მაგალი ექიმები, სტომატოლოგები, რეაბილიტოლოგები, საზოგადოებრივი ჯანდაცვის სპეციალისტები, ფარმაცევტები, ბაკალავრი

განსაკუთრებული მზრუნველობის საჭიროების მქონე პატარასთან ერთად

ექიმები ყალიბდებიან...

– თქვენ მართლაც ძალიან კარგი გუნდი შეკრიბეთ. თქვენს დაქვემდებარებაში მყოფი სამსახურების თანამშრომლები აღნიშნავენ, რომ ძალიან კარგი ხელმძღვანელი ხართ, ოღონდ, არსებობს ერთი რამ, რასაც ვერ იტანთ და რაც ყოველთვის ნეგატიურ რეაქციას იწვევს თქვენში – ტყუილი.

– და არის ვინმე, ვისაც მოსწონს, როცა ატყუებენ? ვფიქრობ, ყველა ასევე ნეგატიურად იღებს სიცრუეს. გამოცდილებასთან ერთად, უფრო და უფრო ძნელია, მოგატყუოს ვინმემ. ჩემ ირგვლივ მატყუარები არ მინდა იყვნენ...

– მაგრამ გამონაკლისი ვერ იქნება – ქვეყანა ტყუილშია ჩაძირული, ყველგან შეიძლება ტყუილი იყოს...

– მერე ტყუილი ისეგება, სულ არ არის საჭირო, შენ ფიქრობდე, როგორ დასაჯო ტყუილის მთქმელი. მას ცხოვრება სჯის.

გულწრფელობას არაფერი სჯობს. თუმცა, სიმართლე მაამებელი არ არის და, შეიძლება, ამის გამოც დაისაჯონ ადამიანები, მაგრამ, იცოდეთ, ეს დროებითია... მართალი კაცი ყოველთვის გამარჯვებული იქნება ბოლოს.

– თქვენ ბრძანდებით ხელმძღვანელი; ალბათ, ძალიან ძნელი იყო, თითოეული თანამშრომლის თვალში შეგექმნათ ისეთი ავტორიტეტი, როგორც გაქვთ. რა მიგაჩნიათ მთავარ თვისებად, რომელმაც თანამშრომლების სიყვარული და თქვენდამი ერთგულება განაპირობა?

– ჩემდამი ერთგულება საქმისადმი ერთგულებაა და სხვა არაფერი... რაც შეეხება თანამშრომლებისგან სიყვარულს, თუ ეს ასეა, ალბათ, სამართლიანობის შედეგია. სულ ვცდილობ, სამართლიანი ვიყო. არ მიყვარს მიკერძოება და კაცზე აუფის თქმა...

მეორე მხრივ, არის შემთხვევა, როცა უნდა მცდარი ნაბიჯი შეაფასო, გამოასწორო. ამ შემთხვევაშიც, ადამიანზე ისეთ რამეს არ ვიტყვი, რაშიც ობიექტურად დარწმუნებული არ ვიქნები და რასაც პირისპირ ვერ გავიმეორებ.

ცუდიც შეიძლება თქვა, მაგრამ უნდა შეგეძლოს ამაშიც მართალი იყო.

ისე კი, ადამიანში საუკეთესო უნდა დაინახო, და არა უარესი თვისებები. ნაკლი ყველას გვაქვს. შეცდომებიც ყველას მოგვდის. ეს სულ უნდა გვახსოვდეს.

როცა ცდილობ სხვაში უკეთესი დაინახო, ისიც უკეთესი ხდება. ეს საკუთარ თავზე გამოვცადე.

– თავად იღებთ კრიტიკას?

– თუ ისეთი ხელმძღვანელი ხარ, რომ კრიტიკას ვერ გიბედავენ, საქმე დაილუპება. კრიტიკას ვიღებ, ინტერესით ვუსმენ და მომწონს თუ არა გუმენტირებული და სამართლიანია. ბევრი რჩევა მიმიღია თანამშრომლებისგან და გამითვალისწინებია. მაღლობელი ვარ ამისთვის. ზოგჯერ გვიან მივმხვდარვარ სიმართლეს რომ მეუბნებოდნენ და ამის გამო ბოდიშიც მომიხდია.

ბოდიშის მოხდა არ მეძნელება, – პირიქით...

– საინტერესოა, თუ გაქვთ რაიმე ნივთი, რომელსაც დიდ მნიშვნელობას ანიჭებთ და სათუთად ინახავთ?

– საერთოდ, ნივთებს დიდ მნიშვნელობას არ ვანიჭებ, თუმცა მინც მაქვს ერთი, ჩემთვის ძვირფასი რამ – მამისეული სანადირო თოფი.

საერთოდ, მიყვარს ეს იარაღი. ჩემს მამას და ახალგაზრდობას მახსენებს.

სხვა არაფერი შემიძლია, დავასახელო. ნივთი ნივთია, თუ საჭიროა უნდა გქონდეს და გამოიყენო. მათი აღმატებული წარმოდგენა სრულიად ზედმეტია.

მთავარი ადამიანია და მასთან ურთიერთობა: მეგობრობა, სიყვარული...

– ნივთი შეიძლება დაკარგო, მაგრამ ადამიანი – არასდროს!

– ამბობენ, რომ ძალიან კარგი და ურყევი მეგობრობის უნარი გაქვთ.

– ძალიან ვცდილობ, რომ ასე იყო. ამაზე ვერაფერს ვიტყვი, ალბათ მეგობრებმა უნდა შეაფასონ.

მახარებს ჩემი მეგობრების ყველა წარმატება, ვცდილობ, მუდმივად მათ გვერდით ვიყო... ასეა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტშიც. ყველამ კარგად იცის, რომ მე და ზურაბ ვადაჭკორია სტუდენტობის მეგობრები ვართ. არ არსებობს საკითხი, რომელსაც ერთად არ განვიხილავთ. შეიძლება, ეს ზედაპირებ არ ჩანს, მაგრამ ასეა. მიხარია, რომ ჩვენ ადმინისტრაციულ თანამდებობაზე მუშაობისასაც შევძელით ერთმანეთის გვერდით და ერთმანეთის იმედით საქმის სწორად და შედეგიანად კეთება.

– თუმცა, მეგობრობა ტვირთიცაა, მუდმივად მზადყოფნაში უნდა იყო, როგორც სამხედრო პირი და ნებისმიერ დროს მეგობრისთვის შეძლო მხარდაჭერა...

– მე მომწონს ეს „ტვირთი“. ყველაზე მეტი დრო ცხოვრებაში მეგობრებთან მაქვს გატარებული. ყველა სამუშაო კვირას ვამთავრებ მეგობრებთან ერთად და მათ გარეშე ცხოვრება არ შემიძლია. ვერცერთ ქვეყანაში ვერ ვიცხოვრებ, რადგან იქ არ იქნებოდა ჩემი მეგობრები. მაღლიერი ვარ ბედის, ჩემს მეგობრებს რომ დამაკავშიროს. ისინი სხვადასხვა პროფესიის ადამიანები არიან, მაგრამ ჩვენი ერთობა ურყევია.

სხვათა შორის, საქართველოს ფასი კარგად რომ გამეგო, ამაშიც მეგობრობა დამეხმარა. რამდენ ქვეყანაში ვარ ნამყოფი და ზუსტად შემიძლია გითხრა: არსად ისე არ იციან მეგობრობა, როგორც საქართველოში.

ქართველობა დიდი სიკეთეა.

მიყვარს საქართველოში მოგზაურობა. კახეთში დავდივარ ყველაზე ხშირად, თუმცა, ყველგან ვარ ნამყოფი. თუშეთში წასვლა ვერ მოვასწარი წელს და ამაზე მწყდება გული. მინდა ბევრჯერ ავიდე იქ. შეუძლებელია, ერთხელ ნახო და მერე ამ კუთხის მონატრებით არ იცხოვრო. თუმცა, ყველა კუთხე ეგეთია: სვანეთი, ხევსურეთი, ქართლი, გურია, სამეგრელო... ჩემი იმეო... ყველა ლამაზია... ყველგან მყავს მეგობრები, მასპინძლები.

ჩვენ, რამდენიმე მეგობარი, ხშირად დავგვგამავთ საქართველოს რომელიმე კუთხეში წასვლას. ეს განუმეორებელი გამოცდილებაა, – ღამით კოცონთან, ღია ცის ქვეშ, სულ სხვაგვარად ხედავ და განიცდი ყველაფერს.

– ვფიქრობ, რომ ჩემი ეს გატაცება – საქართველოს კუთხეებში მოგზაურობის

სიყვარული, ძალიან დამეხმარა, რომ უკეთ გამეცნო ცხოვრება, ცოტა უფრო უკეთესი გამემხდარიყავი, ვიდრე ვიყავი.

მიყვარს ნადირობა, განსაკუთრებით, ის ყველაფერი რაც ნადირობას ახლავს თან – საქართველოს ენთაუნერელ, ლამაზ ბუნებაში მოგზაურობა, ბუნების ველური და ხელშეუხებელი პეიზაჟები... სად არ ვყოფილვარ, მაგრამ საქართველოს მსგავსი სილამაზე არსად მინახავს.

ექვს ათეულ წელს რომ გადაცდები, სხვანაირად უყურებ ცხოვრებას. ხვდები, რომ არსებობს ფასდაუდებელი ღირებულებები, რომელთა არგანცდა და ვერაგება სრულიად ალბათაკებს ადამიანს.

მაგალითად, დიდი სიამოვნებაა სიჩუმის მოსმენა. დილით, როცა სახლიდან გამოვდივარ ჩვენს აგარაკზე, ეზოში, ჩიტების გალობა ისმის... ცოტა ხანს ვჩერდები და ვგრძნობ, რომ სამყაროში ადამიანი მარტო არ არის, მას დიდი საუნჯე აქვს ბოძებული და საცოდაობაა, ამას არ განიცდიდეს. მიყვარს დაბინდებულზე ციციანთელის ყურება და ჭრიჭინების ხმა. არ შემიძლია, ახლა ყველაფერი ჩამოვთვალო, თუმცა, სამყარო საესეა იმით, რაც უნდა გიყვარდეს და რაც გაგაბედნიერებს.

– ჩვენ, ქალაქში, ძალიან ბევრ ასეთ სიკეთეს ვერ ვიღებთ, აი, მაგალითად, თბილისის ცა გამონაბოლქვითა დაბინდული, ქალაქგარეთ კი ვარსკვლავებით მოჭედილი ცის ნახვაა შესაძლებელი...

– ვარსკვლავებიანი ცა ყველგან შეიძლება იპოვო, არის ადგილები თბილისშიც. დალამბაც მშვენიერია იქ და გათენებაც. ზოგჯერ საგანგებოდ მივდივარ მზის ამოსვლამდე და ვუყურებ, როგორ ინათებს, როგორ ცოცხლდება გარემო.

და საერთოდ, მგონი ადამიანის სულშია ის მთავარი, რაც გარემოს მშვენიერებას ნამდვილ მშვენიერებად აქცევს.

– თქვენ ისეთი განწყობა გაქვთ და საქმის ისეთი გაძლიერება უნარი, რომ შეუძლებელია, ეს არ გამოიყენოთ და მომავალშიც რაიმე სფეროში არ მოახდინოთ თქვენი თავის რეალიზება. რას აპირებთ?

– ჩემს მიზნებზე საუბარი არ მიყვარს. ის კი ნამდვილად შემიძლია გითხრა, რომ ჯერ დიდი დატვირთვით შრომა შემიძლია. ღამით ვამბობ ხოლმე: 15 წლით ჩემზე უფროსი ადამიანები აშშ-ში პრეზიდენტობას აპირებენ... ასე რომ, ჯერ კიდევ წინ არის ბევრი რამ. ვნახოთ რა იქნება...

ერთი რამ კი ვიცი, სადაც არ უნდა ვიყო, თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი ჩემთვის ერთი დიდი და ხელშეუხებელი ღირებულება იქნება, რომლისთვისაც თავს არ დავზოგავ.

ესაუბრა ლელა მუჰაბანიანი

შვილიშვილები

შვილიშვილებთან ერთად

საქართველოში მოგზაურობისას შვილიშვილებთან ერთად

ოჯახის ახალი წევრის გაცნობა. წინო თავის ახალშობილთან ერთად

დიდი ოჯახი

2009 წლიდან დღემდე ...

თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში ინტენსიურად მიმდინარეობს ინფრასტრუქტურის განვითარებასთან დაკავშირებული სამუშაოები. ყველაფერს, ცხადია, ერთი სტატიის ფარგლებში ვერ დავატყვედით, ამიტომ ვეცადეთ, შემთხვევითი შერჩევით პრინციპით გამოგვეკითხა თანამშრომლები და გვეთხოვა დაესახელებინათ მათთვის უმნიშვნელოვანესი ინფრასტრუქტურული პროექტები, რომელიც თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტში 2009 წლიდან დღემდე განხორციელდა. გთავაზობთ მიღებული პასუხებისგან შემდგარ ჩამონათვალს:

✓ დასრულდა თსსუ-ის ყველაზე ძველი – მეორე სასწავლო კორპუსის სრული რეაბილიტაციის პროცესი და უკვე განახლებულ კორპუსში დაიწყო სასწავლო პროცესი;

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტს აქვს დიდი ისტორიის მქონე „სიცოცხლის მეცნიერებათა მუზეუმი“, რომელსაც ყოველთვის ჰყავდა უამრავი დამთვალიერებელი. დროთა განმავლობაში, ცხადია, ყველა ექსპონატსა და პრეპარატს სჭირდება შესაბამისი მოვლა-პატრონობა, განახლება, აღდგენა. ეს ძალიან საპასუხისმგებლო სამუშაოები ახლახან ჩატარდა და „სიცოცხლის მეცნიერებათა მუზეუმი“ გაიხსნა მეორე სასწავლო კორპუსში;

✓ შეიღება და გარემონტდა პირველი სასწავლო კორპუსის ფასადი;

✓ პირველი სასწავლო კორპუსის ვესტიბულზე დაშენდა სტუდენტური კაფეტერია და აღიჭურვა შესაბამისი ინვენტარით;

✓ 2022 წელს თსსუ-ის ადმინისტრაციული კორპუსის პირველ სართულზე გარემონტდა სადისერტაციო დარბაზი. ამავე კორპუსის ვესტიბულზე დაშენდა და სათანადოდ აღიჭურვა ერთი სართული, სადაც განთავსდა რეკრეაციული ზონა კვების ობიექტით, აგრეთვე საკონფერენციო და საბჭოების დარბაზები. ასევე, განხორციელდა დაშენება ამავე კორპუსის უკანა ფლიგელზე;

✓ მესამე სასწავლო კორპუსში ფუნქციონებს 210 სტუდენტზე გათვლილი საგამოცდო ცენტრი, აქვეა განლაგებული თეატრალური დარბაზი 420 მაყურებელზე – მოძრავი სცენით. ასევე, გაიხსნა ახალი, თეატრ „ჰიგას“ მცირე სცენა; ფუნქციონებს სპორტული ცენტრი ძალოსნობისა და კალათბურთის დარბაზებით;

✓ განხორციელდა მეოთხე სასწავლო კორპუსის სრული რეაბილიტაცია დაშენებით;

✓ აშენდა მეხუთე სასწავლო კორპუსი;

✓ ახალ მეხუთე სასწავლო კორპუსში სპეციალურად გარემონტდა სივრცე თსსუ-ის N1 სტომატოლოგიური კლინიკისთვის; კლინიკა აღიჭურვა უახლესი აპარატურით და ამჟამად განაგრძობს ფუნქციონებას ახალ ლოკაციაზე;

✓ 2015 წლის 25 მარტს გაიხსნა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის მაღალტექნოლოგიური, მრავალპროფილიანი, 185 სანოლზე გათვლილი სტაციონარი — თსსუ პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკა;

✓ განხორციელდა თსსუ-ის პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის შენობის სრული რეაბილიტაცია და თანამედროვე სამედიცინო აპარატურით აღჭურვა. პერმანენტულად მიმდინარეობს მისი მოდერნიზაცია. დასრულდა თსსუ-ის პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის კორპუსზე მიმდინარე სამუშაოები;

✓ ახალ, გარემონტებულ შენობაში ფუნქციონა დაიწყო ბავშვთა ადრეული განვითარების აკადემია;

✓ დასრულდა თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის გივი ფვანას სახელობის პედაგოგიის აკადემიური კლი-

ნიკის მეორე კორპუსის მშენებლობა, რომლის პროექტი მომზადდა ჩეხეთის განვითარების სააგენტოსთან თანამშრომლობით;

✓ 2020 წლიდან თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის კლინიკების რიცხვს შეემატა შპს თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტისა და ინგოროცვას მაღალი სამედიცინო ტექნოლოგიების საუნივერსიტეტო კლინიკა. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტი აღნიშნული კლინიკის წილის 40%-ის მფლობელია;

✓ დაწყებულია ახალი, მრავალფუნქციური შენობის (დაახლოებით, 12000 კვმ ფართობის) სამშენებლო პროცესი. შენობა განთავსდება ზ. ანჯაფარიძის (ყოფილი სანდრო ეულის) ქუჩაზე. აღნიშნულ შენობაში განთავსებული იქნება უნივერსიტეტის ფუნქციონისათვის აუცილებელი სივრცეები: ამბულატორია, საოჯახო მედიცინის დეპარტამენტი, აფთიაქი, კლინიკური უნარებისა და მულტიმედია-რი სიმულაციის სასწავლო და საგამოცდო ცენტრი, OSCE – ობიექტურად სტრუქტურირებული კლინიკური საგამოცდო 2 სივრცე - თითოეული 20 სადგურზე, მედიცინისა და სტომატოლოგიის ფაკულტეტებისთვის; საგამოცდო ცენტრი და სივრცე აკადემიური საქმიანობისათვის;

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტმა, გააფორმა ხელშეკრულება ფსიქიატრიისა და ნარკოლოგიის კლინიკის შესყიდვის მიზნით, ფსიქიატრიისა და ნარკოლოგიის დეპარტამენტების საკუთარ ბაზაზე განსათავსებლად;

✓ გაფორმებულია ხელშეკრულება თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის სტუდენტური საერთო საცხოვრებლის შესყიდვასთან დაკავშირებით;

✓ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტმა ფარმაციის ფაკულტეტის სასწავლო, სამეცნიერო და სანარმოო მიზნებისთვის შეიძინა 50 ჰა-ზე მეტი ნაკვეთი სართიქალასა და თელითში. აქ უკვე მიღებულია პირველი მოსავალი და შესაბამისად, ამ ნედლეულით, იოველ ქუთათელაძის სახელობის ფარმაცოქიმიის ინსტიტუტის ბაზაზე წარმოებული პროდუქცია გავიდა ფარმაცევტულ ბაზარზე;

✓ ინფრასტრუქტურული ცვლილებები განხორციელდა თსსუ-ის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტებშიც: აღსანიშნავია, რომ თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო უნივერსიტეტის იოველ ქუთათელაძის სახელობის ფარმაცოქიმიის ინსტიტუტს და თსსუ-ის ვლადიმერ ბაზუგაშვილის სახელობის სამედიცინო ბიოტექნოლოგიის ინსტიტუტს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვთ ქვეყნის სამეცნიერო-კვლევით პოტენციალში. კვლევით ინსტიტუტებში წარმატებით მიმდინარეობს თსსუ-ის დოქტორანტების, მაგისტრების და ბაკალავრების პროფესიული პრაქტიკული სწავლება და სტაჟირება. ინსტიტუტებში მიმდინარე კვლევებმა ფინანსური მხარდაჭერა და თანადგომა მიიღო სახელმწიფო ბიუჯეტიდან დაფინანსებული პროგრამების და გრანტების სახით;

✓ კეთილმოეწყო თსსუ-ის ადმინისტრაციული კორპუსის მიმდებარე ტერიტორია, მოეწყო „ბედნიერების სკვერი“; უნივერსიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებულია მონუმენტები: „ბედნიერება“, „ლირსება“, „მალიერება“, „თავისუფალი მოქალაქე“, „ბედნიერების გალაქტიკა“, „აი, მიზანი“ „სიყვარულის გალაქტიკა“ და „სიხარულის ემოცია“, რომლებიც თსსუ-ის კურსდამთავრებულმა, თსსუ-ის საპატიო დოქტორმა, პროფესორმა არსენ გვენეტაძემ უსახსოვრა თავის ალმა-მატერს. ქანდაკების ავტორი, საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატი, ცნობილი მოქანდაკე, თსსუ-ის საპატიო დოქტორი, ლევან ვარდოსანიძეა;

✓ დაიდგა აფხაზეთის ომში დაღუპულ თსსუ-ის სტუდენტთა ხსოვნის მემორიალი;

✓ სასწავლო კორპუსების წინ მოეწყო „რექტორთა ხეივანი“;

✓ კეთილმოეწყო თსსუ-ის პირველი საუნივერსიტეტო კლინიკის, ადმინისტრაციული კორპუსის, მეორე სასწავლო კორპუსის მიმდებარე ტერიტორიები (დაახლოებით 12000 კვმ ფართობი), ავტოსადგომებით, რეკრეაციული ზონებით და გამწვანებით.

